

"İstiklâliyet-i mutlaka ehadiyet derecesinde..." Burayı nasıl anlamalıyız?

Ehadiyet, her varlığın idare ve tedbirinde bizzat tasarruf etmektir. Padişahın da istiklali vardır. Ancak padişah ülkesinin idaresini başkalarının yardımıyla yapar, her yeri bizzat kendisi idare etmez. Ancak Allah'ın idaresi öyle değildir. Her şeyi, zerrelere yıldızlara kadar bizzat kendisi tasarruf eder. İşte bu istiklaliyet, ehadiyet derecesindedir. Mektubat'ta geçen aşağıdaki ifadeler konumuza ışık tutmaktadır.

"ÜÇÜNCÜ KELİME"

;yoktur şeriki saltanatında ve ulûhiyetinde ki nasıl ,Yani لا شَرِيكَ لَهُ " Allah bir olur, müteaddit olamaz. Öyle de rububiyetinde ve icraatında ve icâdâtında dahi şeriki yoktur."

"Bazen olur ki, sultan bir olur, saltanatında şeriki olmaz; fakat icraatında, onun memurları onun şeriki sayılırlar ve onun huzuruna herkesin girmesine mâni olurlar, 'Bize de müracaat et.' derler. Fakat Ezel-Ebed Sultanı olan Cenâb-ı Hak, saltanatında şeriki olmadığı gibi, icraat-ı rububiyetinde dahi muinlere, şeriklere muhtaç değildir.

Emir ve iradesi, havl ve kuvveti olmazsa, hiçbir şey hiçbir şeye müdahâle edemez. Doğrudan doğruya herkes Ona müracaat edebilir. Şeriki ve muini olmadığından, o müracaatçı adama 'Yasaktır, Onun huzuruna giremezsin.' denilmez."(1)

(1) bk. [Mektubat, Yirminci Mektup Birinci Makam.](#)